

Обединено училище "Св. Климент Охридски"
с. Дебрен, община Гърмен, област Благоевград
2961 с. Дебрен, GSM: 0893605251; E-mail: info-103005@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: Директор:.....

/В. Топчиев/

ПЛАН - МЕХАНИЗЪМ

ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩЕН

КООРДИНАЦИОНЕН

СЪВЕТ

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА

УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ

УЧЕНИЦИТЕ

2023/2024г.

Планът е приет на заседание на ПС на 08.09.2017г., утвърден със заповед № РД-08-35 / 02.10.2017г.
А актуализиран с решение на ПС на 05.09.2018г., утвърден със заповед № РД-08-357/13.09.2018г.
Актуализиран с решение на ПС на 24.01.2019г., утвърден със заповед № РД-08-110/25.01.2019г.
Актуализиран с решение на ПС на 05.09.2019г.; Актуализиран с решение на ПС от 09.09.2021г.
и Решение на ПС с Протокол №16/ 08.09.2022г.;

Приет с Протокол № 14 / 11.09.2023 г. на Педагогическия съвет

СЪСТАВ НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

Председател:

Верхад Ислямов – зам. директор по учебната дейност

Членове:

Исмет Ходжов – старши учител в Начален етап

Рамзие Комарова – старши учител в Прогимназиален етап

Ресурсен учител – Емилия Мазълова

Сейме Топчиева – училищен психолог

Планът е изготвен в съответствие със:

Заповед № РД-09-611/18.05.2012 за въвеждането на “Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище” на МОН, актуализиран със Заповед РД-09-1871/18.12.2015 и РД – 09-5906/28.12.2017г. на МОН

ПОНЯТИЕ ЗА ТОРМОЗ:

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

Това е:

- Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- Извършва се от позицията на силата;
- Повтаря се многократно във времето

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране

Основните признаци:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;
- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие учениците в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието, младежта и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

1. Съветът се ръководи задължително от ЗАМЕСТИК-ДИРЕКТОРА и включва РЕСУРСНИЯТ УЧИТЕЛ, УЧИЛИЩЕН ПСИХОЛОГ, УЧИТЕЛИ, УЧЕНИЦИ И РОДИТЕЛИ.

2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.

4. По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

5. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

II. Цели

- Да се обмислят стратегии за ангажиране на училищния екип в дейности, които ще ги подкрепят за създаване на общо разбиране за тормоза и насилието.
- Да се усвоят уменията, необходими при изготвянето на училищен план за действие.
- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на

координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.
3. Запознаване педагогическият съвет, родителите, учениците с **“Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище”**

IV. Дефиниране на елементите на защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз. Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

а/ на ниво клас – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници”.

В час на класа, се обсъждат и дискутират взаимоотношенията:

- ученици – учител → целта ни е учениците да осъзнаят, че говоренето в час е форма на тормоз към учителя;

Дискутиране на конкретни казуси на тормоз в класната стая, в коридора, по Интернет и др., договаряне какво ще се прави, ако се нарушат правилата и ценностите на класа – дискутиране и приемане на новите понятия „дисциплиниране” и „възстановяване на щета”.

- учител – ученици → важно е учителите да се отнасят с уважение към децата / да се обръщат към тях по име, да ги изслушват търпеливо, да не ги обиждат/.

Заради отношението на учителя може да бъде саботиран часа или учениците да внимават, макар и да нямат особен интерес към предмета. Симптомите на психическия тормоз в отношението на възрастните към децата /родители, учители/ се проявяват като безразличие и равнодушие, враждебност, злоупотреба с власт над тях, дистанциране от тях и неразбиране, свръхконтрол.

УТВЪРЖДАВАМ: Директор:.....

/В. Топчиев/

ПЛАН

**ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩЕН
КООРДИНАЦИОНЕН
СЪВЕТ**

**ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ
УЧЕНИЦИТЕ**

2022/23 УЧЕБНА ГОДИНА

Планът е приет на заседание на ПС на 08.09.2017г., утвърден със заповед № РД-08-35 / 02.10.2017г.
А актуализиран с решение на ПС на 05.09.2018г., утвърден със заповед № РД-08-357/13.09.2018г.
Актуализиран с решение на ПС на 24.01.2019г., утвърден със заповед № РД-08-110/25.01.2019г.
Актуализиран с решение на ПС на 05.09.2019г.; Актуализиран с решение на ПС от 09.09.2021г.
Решение на ПС с Протокол №16/ 08.09.2022г.; Решение на ПС с Протокол [№16/ 08.09.2022г.](#)

СЪСТАВ НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

Председател:

Верхад Ислямов – зам. директор по учебната дейност

Членове:

Исмет Ходжов – старши учител в Начален етап

Рамзие Комарова – старши учител в Прогимназиален етап

Ресурсен учител – Емилия Мазълова

Училищен психолог – Сейме Топчиева

Всички дейности по изпълнение на Алгоритъма по прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз се залагат в Годишния план на училището в съответните месеци

1. Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Срок: м. септември

2. Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище по ред, определен от директора на училището.

Срок: първата седмица на м. октомври

3. Определяне на координационен съвет със заповед на директора на училището.

Срок: до 15.09.

4. Извършване на оценката на тормоза между учениците в училището се извършва в началото и края на учебната година от класните ръководители посредством *Приложение 3 към Механизма.*

Срок: в началото на учебната година - втората седмица на м. Октомври и към края на учебната година – месец май-юни след приключване на учебния процес за съответния образователен етап

5. Анализ и обобщаване на резултатите от оценката в резултат на изследването се извършва от координационния съвет изследването от координационния съвет.

Срок: в началото на учебната година – до края на м. Октомври и към края на учебната година – месец края на май-юни след приключване на учебния процес за съответния образователен етап

6. Запознаване на заинтересованите страни с обобщените резултати и обсъждане на необходимостта от предприемане на конкретни мерки и действия.

Срок: първата седмица на м. ноември

7. Разработване от Координационния съвет на план за съответната учебна година за противодействие на училищния тормоз във връзка с установените и анализирани резултати от анкетирането (изследването), който се утвърждава от директора на училището.

Срок: до края на месец ноември

7.1. Планът включва дейности по превенция и интервенция на ниво клас (под формата на обучителни дейности и занятия с класа) и на ниво училище (по посока създаване на общоучилищни правила и процедури);

7.2. Планът включва конкретни дейности, срокове и отговорници;

7.3. Планът разписва ясно как се осъществява потокът на информация във връзка със съмнения за тормоз, документиране на ситуации и инициране на работа по случай;

7.4. Планът се актуализира ежегодно до края на първата седмица на м. ноември

7.5. При необходимост може да има актуализация на плана за противодействие на училищния тормоз и по време на учебната година към края на първия учебен срок – месец януари.

8. Създаване на единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет и заложи в Правилника за дейността на училището.

Срок: до края на м. октомври

9. Въвеждане на Дневник за случаите на тормоз

9.1. Дневникът има за цел да подпомогне процеса на координация и комуникация в училище във връзка с осъществяването на цялостна училищна политика за противодействие на училищния тормоз.

9.2. В дневника се документират ситуациите, съответстващи на Класификацията на нивата и формите на тормоз и предприемане на съответните действия (виж табл.1 от основния документ), които изискват намесата на координационния съвет.

9.3 Всяка описана в дневника ситуация, съдържа следната информация: дата; какво се е случило - кратко описание на случая, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията - име и подпис; какво е предприето като действия (намеса, превенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители), как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

9.4. Координационният екип анализира ситуацията и определя необходимостта от индивидуална работа по случай с ученик, чиято координация се осъществява от училищния психолог или педагогическия съветник.

9.5 Дневникът за описване на ситуации на тормоз и съпътстващата документация по случаите се съхранява при психолога или педагогическия съветник, или, по изключение, при друг член на координационния съвет, определен от директора.

Срок: целогодишен

9.6. Дневникът се въвежда в началото на всяка учебна година

Срок: 15 септември

11. Изготвяне на годишен отчетен доклад на координационния съвет до директора на училището.

Срок: към края на учебната година – месец май-юни след приключване на учебния процес за съответния образователен етап.

Инструментариумът за оценка на тормоза се предоставя само на конкретния изпълнител, който ще го прилага.

V. Дейности по разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище:

= Сформиране на училищен координационен съвет и запознаване на педагогическия съвет, родителите и учениците с превантивните мерки.

Срок: м.октомври

Отг. Комисията

= Въвеждане на дневник за документиране на случаите на тормоз в училище.

Дневникът трябва да включва следната информация:

Описание на ситуацията	Вид на тормоза	Участници	Наблюдател и	Предприет и мерки	Забележка

Срок: м. октомври

Отг. В.Ислямов

= Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

Срок: м. март .

Отг.Р. Комарова

= Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз.

Срок: м. март

Отг.: В.Ислямов, И. Ходжов

= Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема.

Срок: м. февруари

Отг.: В.Ислямов, И. Ходжов

= Изработване на информационно табло за дейността на агенцията за закрила на детето и националната телефона линия за деца- тел. 111 и 116

= Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: м. февруари

Отг.: Членове на комисията

= Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: м.февруари

Отг.: Членове на комисията;класни ръководители

= Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

- а) превенция на тормоза;
- б) правата и задълженията на децата.

Срок: м. април

Отг.: Членове на комисията

Оценка на тормоза между учениците в училището се извършва в края на учебната година от класните ръководители посредством *Анкет*

Срок: – месец май-юни след приключване на учебния процес за съответния образователен етап

Отг. Класни ръководители

и Координационен съвет

Забележка:

Въз основа на обобщението и анализа на резултатите от проведените анкети сред учениците, Координационният съвет прие Актуализация на плана за противодействие на тормоза сред учениците със следните извънредни точки :

1. Провеждане на допълнителни анкети сред учениците от класове, в които са регистрирани проблеми, с цел снемане на допълнителна информация по отношение на риска от тормоз сред учениците

Срок: постоянен

***Отг. Класни ръководители
и Координационен съвет***

2. Анализ на резултатите от проведените анкети

Срок: м. февруари

***Отг. Класни ръководители
и Координационен съвет***

3. Провеждане на целенасочени действия и мероприятия за подобряване на атмосферата в класа и изглаждане на взаимоотношенията между учениците

Срок: м. февруари – м. май

***Отг. Класни ръководители
и Координационен съвет***

АГЕНЦИЯ
ЗА ЗАКРИЛА
НА ДЕТЕТО

**телефони:
111 и 116**